

บทที่ 2

ชะฮาดะตัยน์

ชะฮาดะตัยน์เป็นหลักปฏิบัติในศาสนาอิสลามประการแรกของหลักปฏิบัติขั้นพื้นฐาน 5 ประการ ที่มุสลิม และผู้สนใจศึกษาเกี่ยวกับศาสนาอิสลาม จำเป็นที่จะต้องทราบถึงรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับหลักปฏิบัติประการนี้เพื่อที่จะได้เข้าใจถึงเจตนารมณ์อันแท้จริงที่อัลลอฮ์ผู้เป็นเจ้าทรงประทานบทบัญญัติดังกล่าวของพระองค์แก่มุสลิมเพื่อใช้ในการดำเนินชีวิตของตน

ความหมายของคำว่า “หลักอิสลาม”

หลักอิสลาม หมายถึง หลักปฏิบัติขั้นพื้นฐาน 5 ประการของศาสนาอิสลาม คือ การกล่าวชะฮาดะตัยน์ การปฏิบัติละหมาด การจ่ายซะกาต การถือศีลอด และการประกอบพิธีฮัจญ์

คำว่า “หลัก” ตรงกับคำในภาษาอาหรับว่า รุกน หรือ รุกัน เป็นรูปเอกพจน์ มีรูปเป็นพหูพจน์ว่า อركان ความหมายของคำว่า หลัก ในภาษาไทย กับคำว่า รุกน ในภาษาอาหรับนั้นมีความหมายใกล้เคียงกัน กล่าวคือ คำว่า หลัก หมายถึง เสาที่ปักไว้ ที่ผูก เครื่องจับยึด สารที่มั่นคง หลักสาระสำคัญในการดำเนินการ หลักการ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2538 : 879) ส่วนคำว่า “รุกน” ในเชิงภาษา หมายถึง ส่วนที่สำคัญที่สุดและแข็งแรงที่สุดของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เรื่องที่สำคัญมาก และความหมายในเชิงนิติบัญญัติอิสลามหมายถึง สิ่งที่เป็นองค์ประกอบหลักที่จะขาดไม่ได้ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (al-Jur, 1973 : 600)

คำว่า “อิสลาม” มาจากรากศัพท์ในภาษาอาหรับว่า ซัลม หมายถึง ความสงบสุข หรือ การยอมจำนน (al-Jur, 1973 : 96) ส่วนความหมายในเชิงนิติศาสตร์ของอิสลามนั้นมีหลายความหมายดังนี้คือ 1.การให้เอกภาพแก่อัลลอฮ์โดยไม่ตั้งภาคีใด ๆ ต่อพระองค์ 2.การมอบความบริสุทธิ์ใจแก่อัลลอฮ์ 3.การเชื่อฟังและปฏิบัติตามอัลลอฮ์ 4.นามของศาสนาที่มุสลิมนับถืออันเป็นศาสนาที่อัลลอฮ์ทรงประทานผ่านท่านนบีมูฮัมมัด อะลัยฮุสสลาม จนถึงนบีมุฮัมมัด คือลศ (Ajjola, 1982 :3) 5.นามที่รู้จักกันในฐานะของศาสนาที่มุฮัมมัด คือลศ นำมาจากอัลลอฮ์ (al-Khatib, 1982 : 77-78) และ 6.การกล่าวชะฮาดะตัยน์ว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใด(ที่เที่ยงแท้) นอกจากอัลลอฮ์ และมุฮัมมัดเป็นร่อซูลของอัลลอฮ์ การปฏิบัติละหมาด การจ่ายซะกาตการถือศีลอดและการประกอบพิธีฮัจญ์

หลักอิสลามทั้ง 5 ประการข้างต้น เป็นโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญของศาสนาอิสลาม ดังปรากฏในอัล-หะดีษหมายเลข 21 ตามที่อัน-นะวะวี (al-Nawawiy, 1994a: 209) ได้บันทึกไว้ว่า ท่านอิบน์ อุมร์ ร่อฎีฯ รายงานว่า ท่านนบีมุฮัมมัด คือลฯ กล่าวว่ : ศาสนาอิสลามตั้งอยู่บนหลักการพื้นฐาน 5 ประการคือ การกล่าวชะฮาดะตัยนุว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใด (ที่เที่ยงแท้) นอกจากอัลลอฮ์และมุฮัมมัดเป็นป่าวและร่อซูลของพระองค์ การปฏิบัติละหมาด การจ่ายชะกาต การประกอบพิธีฮัจญ์ และการถือศีลอด

อัล-หะดีษ ดังกล่าว ถือเป็นรากฐานที่สำคัญยิ่งที่ทำให้รู้จักศาสนาอิสลาม เป็นอัล-หะดีษหลักของศาสนาอิสลาม และเป็นอัล-หะดีษที่ระบุถึงหลักปฏิบัติขั้นพื้นฐานของศาสนาอิสลามไว้ครบถ้วน (al-Nawawiy, 1994a : 212)

ความหมายของคำว่า “ชะฮาดะตัยนุ”

คำว่า “ชะฮาดะตัยนุ” เป็นคำมาจากภาษาอาหรับอยู่ในรูปของทวิพจน์ คือเป็นคำที่ประกอบจาก 2 ประโยคของชะฮาดะฮ์ มีรูปเป็นเอกพจน์ว่า ชะฮาดะฮ์

ชะฮาดะฮ์แรก คือประโยคที่ว่า “อัชชะคฺอันลาอิลลาฮะอิลลัลลอฮฺ” มีความหมายว่า ข้าขอปฏิญาณตนว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใด (ที่เที่ยงแท้) นอกจากอัลลอฮ์ และชะฮาดะฮ์ที่สอง คือประโยคที่ว่า “วะอัชชะคฺอันนะมุฮัมมัดร์ร่อซูลุลลอฮฺ” มีความหมายว่า และข้าขอปฏิญาณตนว่า มุฮัมมัดเป็นร่อซูลของอัลลอฮ์

การกล่าวประโยคชะฮาดะฮ์หนึ่งชะฮาดะฮ์ใดในชะฮาดะฮ์ทั้งสอง(ชะฮาดะตัยนุ) เรียกว่า การกล่าวกะลิมะฮชะฮาดะฮ์ คำว่ากะลิมะฮ์ หมายถึงถ้อยคำ ดังนั้นคำว่า กะลิมะฮ์ชะฮาดะฮ์ ก็คือถ้อยคำของชะฮาดะฮ์นั่นเอง

คำว่า “ชะฮาดะฮ์” ที่ปรากฏอยู่ในประโยคชะฮาดะตัยนุอยู่นั้นอยู่ในรูปของคำกริยา คือคำว่า “อัชชะคฺ” ซึ่งมาจากรากศัพท์ที่เป็นคำนามว่า ชะฮาดะฮ์ มีความหมายในเชิงภาษาและเชิงศาสนาอยู่ 3 ความหมาย (Hawwa, 1988 : 32-33) ความหมายแรก หมายถึง การชม การมอง ความหมายที่สอง หมายถึง การเป็นพยานยืนยัน และความหมายที่สาม หมายถึง การสาบานตน การปฏิญาณตน ซึ่งทั้งสามความหมายมีความสัมพันธ์กันกล่าวคือ เมื่อมีการกล่าวชะฮาดะตัยนุเกิดขึ้นการกล่าวชะฮาดะตัยนุดังกล่าวจะประมวลไว้ซึ่งทั้งสามความหมายของชะฮาดะฮ์ข้างต้น คือ 1.การเฝ้าติดตามคำกล่าวนั้นด้วยจิตใจและสติปัญญา 2.การเป็นพยานยืนยันสิ่งที่กล่าวด้วยการเปล่งวาจาออกมา และ 3.การสาบานตนและปฏิญาณตนอย่างหนักแน่นมั่นคงโดยไม่มีวาทะเคลือบแคลงสงสัยใด ๆ

1. ความหมายของชะฮาดะฮ์แรก

ชะฮาดะฮ์แรกคือ การกล่าวเป็นภาษาอาหรับว่า “อัสชะฮาดอันลาอิลาฮะอิลลัลลอฮุ” มีความหมายว่า ข้าขอปฏิญาณตนว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใด (ที่เที่ยงแท้) นอกจากอัลลอฮุ ซึ่งการอธิบายความหมายของชะฮาดะฮ์แรกประกอบด้วย 1.ชื่อต่าง ๆ ของชะฮาดะฮ์แรก 2.รูปประโยคของชะฮาดะฮ์แรก 3.ความหมายของคำว่า อิลาฮุ และอัลลอฮุ และ 4.ทรรศนะของบรรดานักวิชาการอิสลามต่อการอธิบายความหมายของชะฮาดะฮ์แรก

1.1 ชื่อต่าง ๆ ของชะฮาดะฮ์แรก

ชะฮาดะฮ์แรกประกอบจากส่วนที่เป็นหัวใจของประโยคคือ ถ้อยคำที่ว่า “ลาอิลาฮะอิลลัลลอฮุ” ที่มีความหมายว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใด (ที่เที่ยงแท้) นอกจากอัลลอฮุ อันเป็นถ้อยคำที่แสดงถึงการประกาศตนยอมรับในการให้เอกภาพต่ออัลลอฮุแต่เพียงผู้เดียว ซึ่งถ้อยคำดังกล่าวถือเป็นถ้อยคำที่มีความสำคัญและเป็นหัวใจของศาสนาอิสลาม ดังนั้นถ้อยคำดังกล่าวจึงมีชื่อเรียกในคัมภีร์อัล-กุรอานที่ บ่งบอกถึงความสำคัญดังกล่าวดังต่อไปนี้คือ

1.1.1 ถ้อยคำแห่งเอกภาพ หมายถึง ถ้อยคำที่แสดงถึงการให้เอกภาพต่ออัลลอฮุเพียงพระองค์เดียวโดยไม่ตั้งภาคีใด ๆ ต่อพระองค์ ดังที่ปรากฏในอัล-กุรอาน บทอัล-อิกลาศ โองการที่ 1-4 ที่มีความว่า “จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) พระองค์คืออัลลอฮุผู้ทรงเอกะ อัลลอฮุนั้นทรงเป็นที่พึง พระองค์ไม่ทรงประสูติและไม่ทรงถูกประสูติ และไม่มีผู้ใดเสมอเหมือนพระองค์”

1.1.2 การให้เอกภาพ และการมนัสการต่ออัลลอฮุแต่เพียงผู้เดียว ดังที่ปรากฏในอัล-กุรอาน บทอัซ-ซุมร์ โองการที่ 2-3 ที่มีความว่า “แท้จริงเราได้ประทานคัมภีร์มายังเจ้าด้วยสัญธรรม ดังนั้นเจ้าจงเคารพภักดีต่ออัลลอฮุโดยเป็นผู้ที่มีความบริสุทธิ์ใจในศาสนาของพระองค์ พึงทราบเถิด การเคารพภักดีโดยบริสุทธิ์ใจนั้นเป็นของอัลลอฮุองค์เดียว...”

1.1.3 ถ้อยคำแห่งคุณความดี หมายถึง ถ้อยคำที่เป็นการเสริมสร้างคุณความดีแก่มนุษย์ ซึ่งมนุษย์จะได้รับการตอบแทนคุณความดีดังกล่าวจากอัลลอฮุ ดังที่ปรากฏในอัล-กุรอาน บทอิร-เราะฮฺมาน โองการที่ 60 ที่มีความว่า “การตอบแทนคุณความดีย่อมไม่มีสิ่งอื่นใด นอกจากคุณความดีประดุจเดียวกัน”

1.1.4 ถ้อยคำที่ดีเยี่ยม หมายถึง ถ้อยคำที่เปรียบเทียบกับคัมภีร์อันไม่มีซึ่งอุดมไปด้วยคุณประโยชน์อันมหาศาล ดังที่ปรากฏในอัล-กุรอาน บทฟาฏีร โองการที่ 10 ที่มีความว่า “ผู้ใดต้องการอำนาจ ดังนั้นอำนาจทั้งหมดเป็นของอัลลอฮุ คำกล่าวที่ดีเยี่ยมจะขึ้นไปสู่พระองค์...”

1.1.5 ถ้อยคำแห่งความมั่นคง หมายถึง ถ้อยคำที่ทำให้ผู้ศรัทธามีความมั่นคงในอุดมการณ์แห่งอิสลามทั้งในโลกนี้และโลกหน้า ดังที่ปรากฏในอัล-กุรอาน บทอิบรอฮีม โองการที่ 27 ที่มีความว่า “อัลลอฮฺทรงให้บรรดาผู้ศรัทธาหนักแน่นด้วยคำกล่าวที่มั่นคงในการมีชีวิตอยู่ทั้งในโลกนี้และโลกหน้า...”

1.1.6 ถ้อยคำแห่งความยำเกรงหมายถึงถ้อยคำที่ทำให้ผู้ศรัทธามีความยำเกรงต่ออัลลอฮฺและช่วยปกป้องเขาให้พ้นจากการเชื่อถ้อยคำที่ผิดที่ไม่ถูกต้อง ดังที่ปรากฏในอัล-กุรอาน บทอัล-ฟิฏฮฺ โองการที่ 26 ที่มีความว่า “ขณะที่พวกปฏิเสธศรัทธาได้ทำให้ความหยิ่งยะโสมีขึ้นในจิตใจของเขาซึ่งเป็นความหยิ่งยะโสในสมัยแห่งความมั่งคั่ง อัลลอฮฺจึงประทานความเจ็บปวดของพระองค์ให้แก่บรรดาผู้ศรัทธา และทรงให้พวกเขาตั้งมั่นอยู่บนคำกล่าวแห่งความยำเกรง (คำกล่าว ชะฮาดะฮฺ) โดยที่พวกเขาไม่มีความหวาดกลัวต่อคำกล่าวนี้ และเหมาะสมคู่ควรยิ่งอีกด้วย และอัลลอฮฺทรงรอบรู้ทุกสิ่งทุกอย่าง”

1.1.7 ถ้อยคำอันอมตะ หมายถึง ถ้อยคำที่เป็นอมตะไม่เลือนหายและไม่เปลี่ยนแปลงไปจากจิตใจของผู้ศรัทธาไม่ว่าเขาจะอยู่ในสถานการณ์ใดก็ตาม ดังที่ปรากฏใน อัล-กุรอาน บทอิซ-ซุครุฟ โองการที่ 28 ที่มีความว่า “และเขา (อิบรอฮีม) ได้ทำให้คำกล่าว (ชะฮาดะฮฺ) อยู่คงต่อไปในลูกหลานของเขา หวังว่าพวกเขาจะกลับมาสำนึกผิด”

1.1.8 ถ้อยคำอันสูงส่ง หมายถึง ถ้อยคำที่สูงส่งเหนือกว่าสิ่งอื่นใด เพราะเป็นถ้อยคำที่มาจากอัลลอฮฺผู้ทรงสูงส่ง ดังที่ปรากฏในอัล-กุรอาน บทอัด-เตาบะฮฺ โองการที่ 40 ที่มีความว่า “...และได้ทรงให้ถ้อยคำของปฏิเสธศรัทธาอยู่ในระดับต่ำสุด และพจนานุกรมของอัลลอฮฺนั่นคือพจนานุกรมที่สูงที่สุด และอัลลอฮฺคือผู้ทรงเดชานุภาพ ผู้ทรงปรีชาญาณ”

1.1.9 ถ้อยคำแห่งความเสมอภาค หมายถึง ถ้อยคำที่มีความเที่ยงธรรมสร้างความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันในหมู่มนุษย์ ดังที่ปรากฏในอัล-กุรอาน บทอาลิอิมรอน โองการที่ 64 ที่มีความว่า “จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ว่า โอ้บรรดาผู้ได้รับคัมภีร์จงมายังถ้อยคำหนึ่งซึ่งเท่าเทียมกันระหว่างเราและพวกท่าน คือว่าเราจะไม่เคารพสักการะนอกจากพระองค์เท่านั้น และเราจะไม่ให้สิ่งหนึ่งสิ่งใดเป็นภาคีกับพระองค์...”

1.1.10 ถ้อยคำแห่งสวัสดิภาพ หมายถึง ถ้อยคำที่ทำให้ผู้ศรัทธาได้รับความปลอดภัยในชีวิตทั้งในโลกนี้และโลกหน้า ดังปรากฏในอัล-กุรอาน บทอัน-นิซาอฺ โองการที่ 48 ที่มีความว่า “แท้จริงอัลลอฮฺจะไม่ทรงอภัยโทษให้แก่การที่สิ่งหนึ่งจะถูกให้มีภาคีขึ้นแก่พระองค์ และพระองค์จะทรงอภัยให้แก่สิ่งอื่นจากนั้นสำหรับผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์ และผู้ใดให้มีภาคีขึ้นแก่อัลลอฮฺแล้ว แน่แน่นอนเขาก็ได้อุปโลกน์บาปกรรมอันใหญ่หลวงขึ้น”

1.1.11 ถ้อยคำแห่งความแท้จริงสูงสุด หมายถึง ถ้อยคำแห่งความเป็นจริงสูงสุดที่อัลลอฮฺทรงเรียกร้องเชิญชวนไปสู่ ดังที่ปรากฏในอัล-กุรอาน บทอ้อเราะฮฺ โองการที่ 14 ที่มีความว่า “สำหรับพระองค์นั่นคือ การเรียกร้องที่แท้จริง...”

1.1.12 ถ้อยคำแห่งคำมั่นสัญญา หมายถึง ถ้อยคำที่ผู้ศรัทธาได้ทำสัญญาไว้กับอัลลอฮฺ ดังปรากฏในอัล-กุรอาน บทอ้อล-บะกอเราะฮฺ โองการที่ 40 ที่มีความว่า “วงศวานอิสรออิลเอ๋ย จงรำลึกถึงความโปรดปรานของข้า (อัลลอฮฺ) ที่ข้าได้โปรดปรานแก่พวกเจ้า และจงรักษาสัญญาของข้าให้ครบถ้วน และข้าก็จะรักษาสัญญาของพวกเจ้าให้ครบถ้วน และเฉพาะข้าเท่านั้นที่พวกเจ้าจงเกรงกลัว”

1.1.13 ถ้อยคำแห่งการยื่นหยัด หมายถึงถ้อยคำที่ทำให้ผู้ศรัทธายื่นหยัดอยู่ในครรลองแห่งบทบัญญัติของอัลลอฮฺอย่างเคร่งครัดโดยไม่รู้สึกหวั่นวิตกและเศร้าโศกเสียใจ ดังปรากฏในอัล-กุรอาน บทฟุศสิลัต โองการที่ 30 ที่มีความว่า “แท้จริงบรรดาผู้กล่าวว่า อัลลอฮฺคือพระเจ้าของพวกเรา แล้วพวกเขาก็ยื่นหยัดตามคำกล่าวนั้น มลาอิกะฮฺจะลงมาหาพวกเขา (โดยกล่าวว่า) พวกท่านอย่าหวาดกลัว และเศร้าสลดใจ แต่งตั้งต้อนรับข่าวดีคือ สวณสวรรค์ซึ่งพวกเจ้าได้ถูกสัญญาไว้”

1.1.14 ถ้อยคำที่เป็นกุญแจแห่งฟากฟ้าและแผ่นดิน หมายถึงถ้อยคำที่นำพาไปสู่ผู้ทรงสร้างชั้นฟ้าและพื้นแผ่นดิน ดังที่ปรากฏในอัล-กุรอาน บทอ้อซ-ซุมร์ โองการที่ 63 ที่มีความว่า “การควบคุมดูแลกิจการแห่งชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดินเป็นสิทธิของพระองค์...”

1.1.15 ถ้อยคำแห่งคุณธรรม คือถ้อยคำแห่งคุณธรรมที่นำพาผู้ศรัทธาไปสู่ความศรัทธาและการให้ออกภาพต่ออัลลอฮฺ ดังปรากฏในอัล-กุรอาน บทอ้อล-บะกอเราะฮฺ โองการที่ 177 ที่มีความว่า “หาใช่คุณธรรมไม่การที่พวกเจ้าผินหน้าของพวกเจ้าไปทางทิศตะวันออกและทิศตะวันตก แต่ทว่าคุณธรรมนั่นคือ ผู้ที่ศรัทธาต่ออัลลอฮฺ และวันสิ้นโลกและศรัทธาต่อมลาอิกะฮฺต่อบรรดาคัมภีร์และบรรดานบี...”

1.1.16 ถ้อยคำแห่งความเที่ยงตรง หมายถึง ถ้อยคำที่นำพาผู้ศรัทธาไปสู่หนทางอันเที่ยงตรงที่อัลลอฮฺทรงวางบทบัญญัติเอาไว้ ดังปรากฏในอัล-กุรอาน บทอ้อล-อันอาม โองการที่ 153 ที่มีความว่า “และแท้จริงนี่คือทางของข้าอันเที่ยงตรง พวกเจ้าจงปฏิบัติตามมันเถิด...”

1.1.17 ถ้อยคำแห่งความจริงใจ หมายถึง ถ้อยคำที่นำพาผู้ศรัทธาไปสู่การมอบความจริงใจและศรัทธาเลื่อมใสในอัลลอฮฺ ดังปรากฏในอัล-กุรอาน บทอ้อซ-ซุมร์ โองการที่ 33 ที่มีความว่า “ส่วนผู้ที่นำความจริงมา และเขาได้เชื่อมั่นความจริงนั้นด้วยความจริงใจ ชนเหล่านี้พวกเขาคือ บรรดาผู้ยำเกรง”

1.2 รูปประโยคของชะฮาดะฮ์แรก

รูปประโยคของชะฮาดะฮ์แรก มีลักษณะพิเศษแตกต่างไปจากรูปประโยคทั่วไป กล่าวคือ เป็นรูปประโยคที่เริ่มต้นด้วยการปฏิเสธก่อนแล้วตามด้วยประโยคบอกเล่าเชิงยืนยันที่เป็นประโยคยอมรับด้วยคำยกเว้น รูปประโยคลักษณะดังกล่าวนี้ถือว่าเป็นรูปประโยคที่เน้นความหมายเป็นอย่างยิ่ง กล่าวคือ การกล่าวคำว่า “ลาอิลาฮะอิลลัลลอฮุ” ซึ่งแปลว่า “ไม่มีพระเจ้าอื่นใด (ที่เที่ยงแท้) นอกจากอัลลอฮุ มีความหมายโดยสรุปในประโยคธรรมดาก็คือ อัลลอฮุเป็นพระเจ้าองค์เดียวเท่านั้น ซึ่งเป็นประโยคบอกเล่าที่ยอมรับฐานะของอัลลอฮุว่าเป็นพระเจ้าองค์เดียว แต่ประโยคธรรมดาเช่นนั้นไม่แน่นเท่าที่ควร ดังนั้น จึงใช้ประโยคที่มีการปฏิเสธก่อนดังกล่าว (มัรวาน สะมะฮุน, มปป : 47-48)

เมื่อเป็นเช่นนี้รูปประโยคของชะฮาดะฮ์แรกจึงเป็นรูปประโยคที่ต้องการบ่งบอกและเน้นย้ำเป็นอย่างยิ่งถึงการเป็นพระเจ้าที่แท้จริงของอัลลอฮุเพียงพระองค์เดียวด้วยการปฏิเสธการเป็นพระเจ้าของสิ่งใดทั้งหมด ทั้งนี้เพื่อใ้มนุษย์ละทิ้งสิ่งที่เขาให้การเทอดทูนว่าเป็นพระเจ้าออกไปจากจิตใจและพฤติกรรมของเขาแล้วหันมาสู่ความมีศรัทธาในพระเจ้าองค์เดียวคืออัลลอฮุ

1.3 ความหมายของคำว่า อีลาฮุ และ อัลลอฮุ

คำว่า “อีลาฮุ” เป็นคำศัพท์ในภาษาอาหรับเป็นรูปเอกพจน์ มีรูปเป็นพหูพจน์ คือ อาลีฮะฮุ มีรากศัพท์มาจากพยัญชนะ 3 ตัว คือ อะลِف ลาม และฮาว คำที่มีรากศัพท์มาจากพยัญชนะ 3 ตัวดังกล่าวมีความหมายดังนี้คือ 1.เกิดความสับสนงงวย 2.การได้รับความสงบสุขทางจิตใจ โดยการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นและผู้ใดและแสวงหาที่พึ่งจากผู้อื่น 3.เกิดความหวาดกลัวต่อภัยพิบัติและความหายนะที่กำลังเข้ามาใกล้ และมีผู้ที่ให้กำบังภัยแก่เขา 4.หันไปหาผู้อื่นผู้ใดด้วยความกระตือรือร้นเนื่องจากมีความรู้สึกรุนแรงต่อผู้อื่น 5.ถูกอุฐูที่พลัดหลงไปได้วิ่งมาซุกแม่ของมันเมื่อมันได้พบแม่ของมัน 6.เป็นที่ปิดบังหรือซ่อนเร้น 7.เป็นที่บูชาและเคารพสักการะ (อบุล อะลา เมาดูดี, 1983 : 3) ส่วนคำว่า อัลลอฮุ ซึ่งเป็นนามเฉพาะของพระผู้เป็นเจ้าในศาสนาอิสลามนั้นก็มีความหมายที่มาจากพยัญชนะ 3 ตัว คืออะลِف ลามและฮาว เช่นเดียวกับคำว่า อีลาฮุ

กฎของภาษาอาหรับมีอยู่ว่า คำใดก็ตามที่มีรากศัพท์เดียวกันมักจะมีความหมายที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน (Hawwa, 1988 : 29) ผู้วิจัยพบว่า คำว่าอีลาฮุ กับอัลลอฮุนั้นต่างก็มีความหมายโดยนัยว่าหมายถึง ผู้ที่สามารถตอบสนองความต้องการแก่ผู้อื่นได้ สามารถที่จะให้ที่

พักพิงและให้การคุ้มครองผู้อื่นได้ สามารถที่จะทำให้ผู้อื่นคลายจากความทุกข์และความผิดหวังได้ เป็นผู้ทรงสูงส่ง เป็นผู้ทรงอำนาจสูงสุด เป็นผู้ทรงเร้นลับที่ถูกปิดบังจากสายตามนุษย์ และเป็นผู้ที่ทำให้มนุษย์ต้องหันกลับไปหาด้วยความกระวีกระวาดได้ (อบุล อะลา เมาคูดี, 1983 : 4) ซึ่งสอดคล้องกับพรรณนาของอิบนุ ตัยมียะฮฺ ('Ibn Taymiyyah, quoting 'Al Shaykh, n.d. : 61-62) ที่กล่าวว่า

อิลาฮฺ หมายถึง ผู้ที่ได้รับการเคารพสักการะ ได้รับการเชือฟัง เป็นผู้ที่ยิ่งใหญ่ ผู้ที่ฟังฟังได้ จึงสมควรที่จะได้รับการเคารพสักการะ ผู้ที่จะได้รับการเคารพสักการะจากผู้อื่นย่อมมีคุณลักษณะพิเศษเหนือกว่าสิ่งอื่น นั่นคือเป็นผู้ที่สมควรได้รับความรักอย่างที่สุด ดังนั้นอิลาฮฺจึงหมายถึง ผู้เป็นที่รักยิ่งที่สมควรได้รับการเคารพสักการะ เป็นที่พึ่งทางจิตใจ เป็นที่ยำเกรง เป็นผู้ที่สมควรได้รับการนอบน้อม เป็นผู้ที่สมควรได้รับการเกรงกลัว เป็นที่หวัง เป็นที่พึ่งยามทุกข์ยาก เป็นที่ครวญหาในเรื่องสำคัญ เป็นผู้ที่ได้รับการมอบหมายในกิจการ เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจ และเป็นที่รักยิ่งซึ่งทั้งหลายทั้งปวงนี้เป็นคุณสมบัติที่ไม่มีผู้ใดมีอย่างครบถ้วนนอกจากอัลลอฮฺเพียงองค์เดียว

การให้ความหมายของนักวิชาการอิสลามเกี่ยวกับคำว่า อิลาฮฺ และคำว่า อัลลอฮฺ นั้นผู้วิจัยพบว่า คำทั้งสองคำนี้มีความหมายเดียวกันและมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน กล่าวคือความหมายของคำว่าอิลาฮฺที่กล่าวมาข้างต้นก็คือคุณลักษณะสำคัญส่วนหนึ่งของอัลลอฮฺนั่นเอง แต่อย่างไรก็ตามมีผู้ที่แสดงพรรณนาว่า คำทั้งสองคำนี้มีความแตกต่างกันโดยกล่าวว่า คำว่าอิลาฮฺเป็นนามที่ใช้กับสิ่งที่ได้รับการเคารพสักการะทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่แท้จริงหรือเป็นสิ่งที่จอมปลอมก็ตาม คำว่าอิลาฮฺจึงหมายถึง อัลลอฮฺพระเจ้าที่แท้จริง และหมายรวมถึงสิ่งที่ได้รับการเคารพสักการะจอมปลอมทั้งหลายด้วย แต่คำว่าอัลลอฮฺเป็นนามเฉพาะที่มีความหมายเจาะจงเฉพาะสิ่งที่ได้รับการเคารพสักการะที่แท้จริงเท่านั้น (Hiras, 1986 : 32)

การศึกษาพรรณนาของบรรดานักวิชาการอิสลามต่อการให้ความหมายของคำว่า อิลาฮฺ และคำว่าอัลลอฮฺข้างต้น ผู้วิจัยยังพบอีกว่า ความหมายของคำว่าอิลาฮฺ และคำว่าอัลลอฮฺนี้มีความหมายที่แตกต่างจากความหมายของคำว่าพระเจ้า พระเป็นเจ้า และพระผู้เป็นเจ้าที่ใช้กันในภาษาไทย กล่าวคือพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2538 : 580) ได้ให้ความหมายของคำว่าพระเจ้าว่า หมายถึง เทพผู้เป็นใหญ่ คำว่าพระเป็นเจ้าว่า หมายถึง เทวดาผู้เป็นใหญ่ เช่น

พระอิสวรร พระภิกษุที่นับถือ และคำว่าพระผู้เป็นเจ้าว่า หมายถึง เทวดาผู้เป็นใหญ่ เช่นพระอิสวรร เมื่อเป็นเช่นนี้การนิยามความหมายของคำว่าอิลาฮฺ และคำว่าอัลลอฮฺ ว่าหมายถึงเพียงถึงพระเจ้า พระเป็นเจ้า และพระผู้เป็นเจ้าในอิสลามนั้นจะต้องมีความหมายที่เพิ่มเติมไปจากความหมายที่ใช้กันในภาษาไทย

1.4 ทรรศนะของบรรดานักวิชาการอิสลามต่อการอธิบายความหมายของชะฮาดะฮฺแรก

อรรวานี ('Arwaniy, 1991 : 75) กล่าวว่า “การกล่าวชะฮาดะฮฺว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใด (ที่เที่ยงแท้) นอกจากอัลลอฮฺ หมายถึง การกล่าวว่า ข้าพระองค์ขอกล่าวด้วยวาจา และยืนยันด้วยจิตใจว่า แท้จริงผู้ที่ได้รับการเคารพสักการะที่แท้จริงนั้นคือ อัลลอฮฺ มหาบริสุทธิ์ผู้ทรงสูงส่งเพียงพระองค์เดียว”

เฟาซาน (Fawzan, 1992 : 62-63) กล่าวเพิ่มเติมว่า

ความหมายของลาอิลาฮะฮฺอัลลอฮฺนั้นคือ ไม่มีผู้ใดได้รับการเคารพสักการะที่แท้จริงนอกจากพระเจ้าเพียงพระองค์เดียวคือ อัลลอฮฺ ผู้ทรงเอกะ ไม่มีภาคีใดๆ ร่วมกับพระองค์ ด้วยถ้อยคำอันยิ่งใหญ่บ่งบอกว่า แท้จริงสิ่งที่ได้รับการเคารพสักการะบูชาทั้งหลายนอกจากอัลลอฮฺนั้นมิใช่พระผู้เป็นเจ้าที่แท้จริง แต่เป็นพระเจ้าจอมปลอม ดังเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับท่านร่อซูล ศ็อลยฺ เมื่อครั้งที่ท่านได้เรียกร้องเชิญชวนบรรดาผู้ปฏิเสธความศรัทธาชาวกุร็อยฮฺ (ชื่อชนเผ่าอาหรับเผ่าหนึ่งที่มีชื่อเสียงและอิทธิพลในมักกะฮฺ) ว่า พวกท่านทั้งหลายจงกล่าวเถิดว่า ไม่มีพระเจ้านอกจากอัลลอฮฺ พวกเขากล่าวตอบว่า ช่างน่าแปลกเหลือเกินที่จะทำให้พระเจ้าหลายองค์ที่พวกเรานับถือเหลือเพียงพระเจ้าเพียงองค์เดียวได้ ทั้งนี้เพราะพวกเขาเข้าใจว่า การกล่าวว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใด (ที่เที่ยงแท้) นอกจากอัลลอฮฺนั้น จะทำให้พวกเขาต้องเลิกการเคารพสักการะเจวีดต่าง ๆ ทั้งหมดแล้วหันไปเคารพสักการะอัลลอฮฺเพียงพระองค์เดียวซึ่งพวกเขาไม่ต้องการให้เป็นเช่นนั้น ดังนั้นความหมายของชะฮาดะฮฺ ลาอิลาฮะฮฺอัลลอฮฺ ที่พวกเขาเข้าใจก็คือ การประกาศว่าพวกเขาต้องให้เอกภาพต่ออัลลอฮฺด้วยการเคารพสักการะอัลลอฮฺเพียงพระองค์เดียว และเลิกการเคารพสักการะสิ่งอื่นไม่ว่าจะเป็นรูปเจวีด สุสานบรรพชน และสิ่งอื่นใดทั้งหมดนอกจากพระองค์อัลลอฮฺเท่านั้น

การอธิบายความหมายของชะฮาดะฮ์แรกข้างต้นของนักวิชาการอิสลาม ทำให้ทราบว่าการกล่าวลาอิลาฮะฮ์อัลลอฮ์มีความหมายสองประการ ประการแรกเป็นการยอมรับว่า โลกและสรรพสิ่งทั้งมวลมิได้เกิดขึ้นมาโดยบังเอิญแต่เกิดจากพระประสงค์ของพระเจ้า และพระเจ้าที่ว่านั้นก็มิใช่พระองค์เดียวคืออัลลอฮ์ สำหรับสิ่งที่ได้รับการเคารพสักการะอื่นไม่ว่าจะเป็นรูปเจี๊วด ต้นไม้ ก้อนหิน ดวงจันทร์ ดวงอาทิตย์ บรรพชน และอื่น ๆ นั้นมิใช่พระเจ้าที่แท้จริงคือไม่ใช่สิ่งที่สมควรได้รับการเคารพสักการะเพราะสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นเป็นเพียงสิ่งถูกสร้างของอัลลอฮ์ มิได้มีคุณสมบัติประการใดที่เหมาะสมและสมควรได้รับการเคารพสักการะบูชาให้เป็นพระเจ้าที่แท้จริงแต่อย่างใด ประการที่สองเป็นการยอมรับว่า พระเจ้าที่แท้จริงพระองค์นี้คืออัลลอฮ์นั้นเป็นพระผู้อภิบาล และทรงกรรมสิทธิ์แต่เพียงผู้เดียว พระองค์ทรงเป็นผู้สร้างและผู้ประทานปัจจัยยังชีพ ชีวิตและความตายอยู่ภายใต้พระบัญชาของพระองค์ ความลำบากและความสบายล้วนมาจากพระองค์ สิ่งใดก็ตามที่ถูกเอาไป ก็ถูกเอาไปโดยพระบัญชาของพระองค์ พระองค์เท่านั้นที่จะต้องได้รับการเกรงกลัว พระองค์เท่านั้นที่สมควรได้รับการวิงวอนขอ ได้รับการเคารพภักดี และได้รับการสวามิภักดิ์ ความหมายสองประการดังกล่าวบ่งชี้ว่าการกล่าวชะฮาดะฮ์แรกนั้นเป็นคำสั่งญัตตต่ออัลลอฮ์ ด้วยการเชื่อฟังและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของพระองค์ (เมาคูดี, 2532 : 50-51) เพราะนั่นคือหน้าที่ในการปฏิบัติตามสัญญาที่ทำไว้กับอัลลอฮ์

สรุปแล้วการกล่าวชะฮาดะฮ์ ลาอิลาฮะฮ์อัลลอฮ์ แม้จะเป็นการกล่าวเพียงสั้น ๆ ไม่กี่คำ แต่แฝงไว้ซึ่งความหมายอันยิ่งใหญ่ ดังนั้น คราใดที่มีผู้กล่าวว่า ลาอิลาฮะฮ์อัลลอฮ์ ก็เสมือนเป็นการพร่งพรูออกมาด้วยวาจาและยึดมั่นในจิตใจว่าไม่มีผู้ที่ทำให้เกิดความสุขทางจิตใจ ไม่มีผู้ใดเป็นผู้ให้ ไม่มีผู้เป็นที่รักยิ่ง ไม่มีผู้สมควรได้รับการเคารพสักการะ ไม่มีผู้ใดเป็นผู้ครอบครองกรรมสิทธิ์ ไม่มีผู้ได้รับการเชื่อฟัง ไม่มีผู้ที่ยิ่งใหญ่ ไม่มีผู้ปกป้องคุ้มครอง ไม่มีผู้มีอภิสิทธิ์ และไม่มีผู้ตัดสินชี้ขาดใดนอกจากพระองค์อัลลอฮ์เพียงพระองค์เดียวเท่านั้น เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ที่ทำสัญญากับอัลลอฮ์ด้วยการกล่าวกะลิมะฮ์ชะฮาดะฮ์ดังกล่าว จะต้องมอบหมายการงานทุกอย่างต่อพระองค์ การขอความช่วยเหลือและการให้ความรักต่อผู้อื่นจะต้องได้รับการอนุมัติจากพระองค์เสียก่อน เพราะพระองค์คือผู้ทรงกรรมสิทธิ์แต่เพียงผู้เดียว ไม่มีการสวามิภักดิ์ต่อผู้ใดนอกจากได้รับการอนุมัติจากพระองค์ พระองค์คือผู้สมควรได้รับการเทิดทูน ผู้ทรงปกป้องคุ้มครอง ผู้ทรงอภิสิทธิ์เหนือทุกสิ่งอย่างสิ้นเชิง เป็นผู้ทรงเอกราชในการ ตัดสินชี้ขาด ทรงเอกราชในการบัญชาใช้และบัญชาห้าม ทรงเอกราชในการอนุมัติ ทรงเอกราชในการห้ามปราม ทรงเอกราชในการวางศาสนบัญญัติ พระองค์คือผู้ทรงสมบูรณ์ยิ่ง มหาบริสุทธิ์จงมีแด่พระองค์เพียงผู้เดียว ไม่มีพระเจ้าอื่นใด (ที่เที่ยงแท้) นอกจากพระองค์

2. ความหมายของชะฮาดะฮ์ที่สอง

ชะฮาดะฮ์ที่สองคือ การกล่าวถ้อยคำเป็นภาษาอาหรับว่า “อะฮฺชะฮฺอันนะมุฮัมมัดร่อซูลุลลอฮฺ” มีความหมายว่า และข้าขอปฏิญาณตนว่า แท้จริงมุฮัมมัดเป็นร่อซูลของอัลลอฮฺ โดยผู้วิจัยจะศึกษาในรายละเอียดเกี่ยวกับความหมายของชะฮาดะฮ์ที่สองดังนี้คือ 1. รูปประโยคของชะฮาดะฮ์ที่สอง และ 2. ทรรศนะของบรรดานักวิชาการอิสลามในการอธิบายความหมายของชะฮาดะฮ์ที่สอง และความสัมพันธ์ระหว่างชะฮาดะฮ์ทั้งสอง

2.1 รูปประโยคของชะฮาดะฮ์ที่สอง

2.1.1 รูปประโยคของชะฮาดะฮ์ที่สองเป็นรูปประโยคบอกเล่าที่เริ่มประโยคด้วยการใช้คำสันธาน คือคำว่า “วะ” ที่มีความหมายว่า “และ” เพื่อเป็นการเชื่อมระหว่างประโยคชะฮาดะฮ์แรกคือ อะฮฺชะฮฺอันลาอิลาฮฺอิลัลลลอฮฺ กับประโยคชะฮาดะฮ์ที่สองคือ อะฮฺชะฮฺอันนะมุฮัมมัดร่อซูลุลลอฮฺ ซึ่งทั้งสองประโยคมีความคล้ายคลึงกัน คือเป็นประโยคที่เริ่มต้นด้วยคำกริยาเหมือนกัน และมีประธานของประโยคทั้งสองเป็นบุคลลเดียวกัน รูปประโยคดังกล่าวแสดงว่าประโยคชะฮาดะฮ์ทั้งสองประโยคมีการเชื่อมโยงและมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันทั้งในด้านกายภาพ และด้านกฎเกณฑ์ที่ซ่อนอยู่ภายใต้ความหมายของทั้งสองประโยค (al-Khatib, 1992 : 468 ; al-Ghulayniy, 1992 : 244-245) กล่าวคือ ลักษณะทางกายภาพของประโยคชะฮาดะฮ์ทั้งสองนั้นต่างเป็นประโยคที่เริ่มต้นด้วยประธานและกริยาของประโยคเดียวกัน คือ คำว่า อะฮฺชะฮฺ สำหรับกฎเกณฑ์ที่ซ่อนอยู่ภายใต้ความหมายของประโยคชะฮาดะฮ์ทั้งสองนั้นต่างก็มีการเชื่อมโยงและมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน นั่นคือ ชะฮาดะฮ์แรกเป็นการกล่าวยอมรับในการให้เอกภาพต่ออัลลอฮฺ ในการเคารพสักการะพระองค์เพียงองค์เดียว และชะฮาดะฮ์ที่สองเป็นการกล่าวยอมรับในการให้เอกภาพต่อร่อซูลของอัลลอฮฺ ในการปฏิบัติตามร่อซูลของพระองค์ (al-Baniy, quoting al-Tibiy, 1994 : 210) คือมุฮัมมัด คือลฯ

2.1.2 รูปประโยคของชะฮาดะฮ์ที่สองนอกจากจะเป็นรูปประโยคบอกเล่าดังที่ได้กล่าวมาข้างต้นแล้วยังมีลักษณะพิเศษของประโยคอีกประการหนึ่งคือ การมีคำย้าปรากฏอยู่ในประโยคเดียวกันถึงสองคำคือ คำว่า อะฮฺชะฮฺ และคำว่า อันนะ ซึ่งตามกฎของไวยากรณ์ภาษาอาหรับเรียกคำย้าว่า เตากิด ซึ่งหมายถึง การนำคำใดคำหนึ่งมาย้าไว้หน้าหรือหลังคำที่ต้องการเพื่อให้เกิดความชัดเจนขจัดความคลางแคลงสงสัย และเพื่อย้ำเน้นในการยืนยันความต้องการของผู้พูดให้กับผู้ฟังได้รับทราบ (al-Khatib, 1992 : 139 ; al-Ghulayniy, 1992 : 231-232) การย้าคำว่า อะฮฺชะฮฺ เป็นลักษณะการย้าด้วยรูปคำ คือ การนำคำที่ต้องการซึ่งในที่นี้คือคำว่า

อัสฮะดฺ ที่เคยปรากฏอยู่แล้วในชะฮาดะฮ์แรกมาย้ำด้วยการนำคำ ๆ นั้นมาปรากฏซ้ำอีกครั้งหนึ่ง ในชะฮาดะฮ์ที่สองทั้งนี้เพื่อให้เกิดการยอมรับในสิ่งที่อยู่หลังคำ ๆ นั้นคือ การยอมรับในการเป็น ร่อซูลของมุฮัมมัด ค็อลฯ ส่วนคำย่ำที่สองคือ คำว่า อันนะ ซึ่งแปลว่า แท้จริง ก็ถูกนำมาไว้ หน้าคำนามคือคำว่า มุฮัมมัด ทั้งนี้เพื่อเป็นการเน้นและตอกย้ำถึงตำแหน่งและความสำคัญของ มุฮัมมัด ค็อลฯ ในฐานะที่เป็นร่อซูลของอัลลอฮ์

2.1.3 ความพิเศษในรูปประโยคของชะฮาดะฮ์ที่สองอีกประการหนึ่งคือ รูปคำสมาส ของคำว่า ร่อซูล กับคำว่า อัลลอฮ์ ซึ่งในไวยากรณ์ภาษาอาหรับถือว่าเป็นรูปประโยคของการ แสดงความเป็นเจ้าของ กล่าวคือการตกเป็นเจ้าของของคำแรกคือ คำว่า ร่อซูลให้กับผู้เป็นเจ้าของ คืออัลลอฮ์ อันเป็นการบ่งบอกว่า การเป็นร่อซูลของมุฮัมมัด ค็อลฯ นั้นมิได้เกิดจากการสถาปนา ตนเองของมุฮัมมัด ค็อลฯ แต่เกิดจากการแต่งตั้งของผู้ทรงกรรมสิทธิ์แต่เพียงผู้เดียวคืออัลลอฮ์ ดังนั้น การเรียกศาสนาที่มุฮัมมัด ค็อลฯ นำมาว่าเป็นลัทธิมุฮัมมัด หรือ Mohammadanism จึงไม่ ถูกต้อง (พิสุทธิ์ หะยีคิน, 2519 : 7)

2.2 ทรรศนะของบรรดานักวิชาการอิสลามต่อความหมายของชะฮาดะฮ์ที่สอง และความ สัมพันธ์ระหว่างชะฮาดะฮ์ทั้งสอง

การกล่าวคำปฏิญาณตนว่า แท้จริงมุฮัมมัดเป็นร่อซูลของอัลลอฮ์นั้นเป็นการยอมรับที่ เกิดขึ้นหลังจากการยอมรับในการเป็นพระเจ้าของอัลลอฮ์ด้วยการให้เอกภาพต่อพระองค์ และการยอมรับในการเป็นร่อซูลของมุฮัมมัด ค็อลฯ ก็ด้วยการมีศรัทธาต่อท่านด้วยการยอมรับในสิ่ง ที่ท่านนำมาบอก เชื่อฟังต่อคำบัญชาใช้ของท่าน จดเว้นในสิ่งที่ท่านห้ามปรามเอาไว้ ให้ความสำคัญต่อคำบัญชาใช้และคำบัญชาห้ามของท่าน และจะต้องไม่เชิดชูนำพาคำพูดของผู้ใดมาไว้ อยู่เหนือกว่าคำพูดของท่าน ('Al al-Shaykh, n.d. : 63)

การกล่าวคำปฏิญาณตนว่ามุฮัมมัด ค็อลฯ เป็นร่อซูลของอัลลอฮ์หลังจากการกล่าวคำ ปฏิญาณตนว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใด (ที่เที่ยงแท้) นอกจากอัลลอฮ์นั้นเป็นการยอมรับโดยคุณฎีว่า มุฮัมมัดเป็นผู้ที่อัลลอฮ์ทรงส่งทางนำและศาสนของพระองค์ผ่านมายังท่าน เพราะการยอมรับว่า อัลลอฮ์ทรงเป็นพระเจ้าหมายถึง การยอมรับว่าอัลลอฮ์ทรงเป็นผู้มีอำนาจสูงสุดในกิจการงาน ของพระองค์ และผู้ที่จะมีเจ้แข็งถึงเจตนารมณ์ของพระองค์ และอธิบายถึงสิทธิและหน้าที่ต่าง ๆ ที่มนุษย์พึงมีต่ออัลลอฮ์นั้นก็คือ ผู้ที่เป็นร่อซูลของอัลลอฮ์นั่นเอง (เมาคูดี, 2532 : 52)

การอธิบายความหมายของชะฮาดะฮ์ทั้งสองข้างต้น พบว่า ชะฮาดะฮ์ทั้งสองมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และเป็นความสัมพันธ์แห่งความสมดุลระหว่างภวันต์สูงสุด (Absolute) นั่นคืออัลลอฮ์ กับสัมพันธ์ภาพ ซึ่งหมายถึงมนุษย์และสรรพสิ่ง ระหว่างผู้เป็นเหตุ (Cause) กับ ผล (effect) และระหว่างพระเจ้า (God) กับโลก (world) (Schuon, n.d. : 16-18) เมื่อเป็นเช่นนี้จึงทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างชะฮาดะฮ์ทั้งสองไม่สามารถจำแนกออกจากกันได้ ดังที่ เฮอวา (Hawwa, 1988 : 28-33) ได้ให้ทรรศนะว่า

กะลิมะฮ์ชะฮาดะฮ์ทั้งสองประโยคไม่สามารถที่จะแบ่งแยกออกจากกันได้กล่าวคือ การกล่าวกะลิมะฮ์ชะฮาดะฮ์ว่า ลาอิลลาฮะอิลลัลลอฮ์ จะสมบูรณ์ก็ได้ก็ต่อเมื่อมีกะลิมะฮ์ชะฮาดะฮ์ว่า มุฮัมมัดร่อซูลุลลอฮ์ เพราะการกล่าวกะลิมะฮ์ชะฮาดะฮ์ว่า ลาอิลลาฮะอิลลัลลอฮ์จะก่อให้เกิดรูปแบบแนวคิด วิถีแห่งการดำเนินชีวิต รวมทั้งสิทธิและหน้าที่ต่าง ๆ ตามมา...ดังนั้นผู้ที่ป็นร่อซูลของอัลลอฮ์จะเป็นสื่อกลางในการอธิบายและชี้แจงรายละเอียดให้ทราบโดยนำหลักฐานอ้างอิงจากตัวบททางศาสนาและเหตุผลทางสติปัญญา ทั้งนี้เพื่อยืนยันความเป็นร่อซูลที่ตนได้รับมาจากอัลลอฮ์นั้นเป็นความจริง เมื่อเป็นเช่นนี้ กะลิมะฮ์ชะฮาดะฮ์ ลาอิลลาฮะอิลลัลลอฮ์และกะลิมะฮ์ชะฮาดะฮ์ มุฮัมมัดร่อซูลุลลอฮ์จึงมีความสัมพันธ์กันอย่างแน่นแฟ้นและแยกออกจากกันไม่ได้เป็นอันขาด

การจำแนกที่จะเลือกกล่าว หรือ ศรัทธายอมรับระหว่าง อัลลอฮ์ กับร่อซูลของพระองค์โดยเลือกที่จะยอมรับเป็นบางส่วนและปฏิเสธเป็นบางส่วนนั้นตามหลักการของศาสนาอิสลามถือว่า การกระทำดังกล่าวถือว่าเป็นการกระทำของผู้ปฏิเสธความศรัทธา (กาฟิร) และทำให้ผู้นั้นสิ้นสภาพการเป็นมุสลิม ดังคำรัสของอัลลอฮ์ในอัล-กุรอาน บทอัน-นิซาอฺ โองการที่ 150-151 ที่มีความว่า “แท้จริงบรรดาผู้ปฏิเสธการศรัทธาต่ออัลลอฮ์และบรรดาร่อซูลของพระองค์ และต้องการที่จะแยกระหว่างอัลลอฮ์ และบรรดาร่อซูลของพระองค์ และกล่าวว่าเราศรัทธาในบางคนและปฏิเสธการศรัทธาในบางคน และพวกเขาต้องการที่จะยึดเอาระหว่างนั้นซึ่งทางใดทางหนึ่งนั้น ชนเหล่านี้แหละคือ ผู้ปฏิเสธศรัทธาโดยแท้จริง และเราได้เตรียมไว้แล้วซึ่งการลงโทษที่ยังความอภัยแก่ผู้ปฏิเสธศรัทธาทั้งหลาย”

อัล-กุรฎูบิ (al-Qurtubiy, 1988 : 5-6) ได้อธิบายถึงสาเหตุของการสิ้นสภาพการเป็นมุสลิมหรือการเป็นผู้ปฏิเสธศรัทธาของผู้ที่จำแนกระหว่างอัลลอฮ์และร่อซูลของพระองค์ไว้ว่า

การจำแนกระหว่างอัลลอฮ์และร่อซูลของพระองค์นั้นถือเป็นการปฏิเสธความศรัทธาเป็นเพราะอัลลอฮ์ได้ทรงกำหนดให้มนุษย์นั้นเคารพสักการะพระองค์ตามกฎเกณฑ์ที่พระองค์ทรงประทานบทบัญญัติไว้ให้กับร่อซูลของพระองค์ ดังนั้นหากมีผู้ใดฝ่าฝืนคือคด ไม่ยอมรับในบทบัญญัติที่อัลลอฮ์ทรงประทานให้กับร่อซูลก็เสมือนกับผู้นั้นไม่ยอมรับ ไม่ยอมเคารพสักการะและเชื่อฟังคำบัญชาของพระองค์ นั่นหมายถึงผู้นั้นกำลังฝ่าฝืนเจ้าของคำสั่งคืออัลลอฮ์ ดังนั้นการฝ่าฝืนคำสั่งของอัลลอฮ์ด้วยการไม่ยอมปฏิบัติตามพระบัญชาของพระองค์ หรือแม้แต่การจำแนกระหว่างอัลลอฮ์กับร่อซูลของพระองค์จึงเท่ากับเขาเป็นผู้ปฏิเสธศรัทธา

เป้าหมายของการกล่าวชะฮาดะตัยน

การกล่าวชะฮาดะตัยน แม้จะเป็นการกล่าวถ้อยคำที่ประกอบจากคำเพียงไม่กี่คำแต่ถือว่าการกล่าวถ้อยคำดังกล่าว เป็นการประกาศตนเองว่าเป็นมุสลิมผู้รับนับถือศาสนาอิสลาม (ซัยยิด กุฎุบ, 2524 : 115) ดังนั้นเป้าหมายหนึ่งของการกล่าวชะฮาดะตัยน คือ การเข้าเป็นสมาชิกของสังคมมุสลิมเฉกเช่นมุสลิมคนอื่น ๆ แต่การที่จะทราบถึงเป้าหมายของการกล่าวชะฮาดะตัยน โดยสมบูรณ์นั้นผู้วิจัยพบว่าจะต้องศึกษาถึงประเด็นต่าง ๆ ต่อไปนี้คือ 1.เงื่อนไขของการกล่าวชะฮาดะตัยนและ 2.ความสำคัญของชะฮาดะตัยน

1. เงื่อนไขของการกล่าวชะฮาดะตัยน

การกล่าวชะฮาดะตัยนจะบรรลุถึงเป้าหมายโดยสมบูรณ์ได้นั้น จะต้องประกอบด้วยเงื่อนไข 7 ประการดังต่อไปนี้

1.1 จะต้องรู้ถึงความหมายที่แท้จริงของชะฮาดะตัยน ดังคำรัสของอัลลอฮ์ที่กล่าวไว้ในอัล-กุรอาน บทมูฮัมมัด โองการที่ 19 ที่มีความว่า “ฉะนั้นพึงรู้เถิดว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใด (ที่เที่ยงแท้) นอกจากอัลลอฮ์...” และบทอัซ-ซุครุฟ โองการที่ 86 ที่มีความว่า “...นอกจากผู้ที่กล่าวชะฮาดะฮ์ ซึ่งพวกเขาที่รู้ดี” และอัล-หะดีษ หมายเลข 43 ภาคความมีศรัทธาในศ่อฮียฮ์ มุสลิมที่บันทึกโดยอัน-นะวะวี (al-Nawawiy, 1994a : 249) ที่รายงานโดยอูสมาน อิบน์ อัฟฟาน ร่อฎีฯ กล่าวว่า ท่านร่อซูล ศ็อลฯ กล่าวว่า “ผู้ใดที่เสียชีวิตโดยรู้ว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใด (ที่เที่ยงแท้) นอกจากอัลลอฮ์ เขาจะได้เข้าสวนสวรรค์”

1.2 จะต้องมีความศรัทธาเชื่อมั่นต่อชะฮาดะตัยนุ กล่าวคือ ผู้ที่กล่าวชะฮาดะตัยนุจะต้องศรัทธาเชื่อมั่นอย่างแน่วแน่ถึงเป้าหมายของถ้อยคำดังกล่าว เพราะความมีศรัทธาเป็นสิ่งที่เกิดจากพื้นฐานของความเชื่อมั่นอย่างแน่วแน่ภายในจิตใจโดยปราศจากความลังเลใจใด ๆ ทั้งสิ้น ดังที่อัลลอฮฺทรงกล่าวไว้ในอัล-กุรอาน บทอัล-สุจรอต โองการที่ 15 ที่มีความว่า “แท้จริงผู้ศรัทธาที่แท้จริงนั้นคือ บรรดาผู้ศรัทธาต่ออัลลอฮฺ และร่อซูลของพระองค์ แล้วพวกเขาไม่สงสัยเคลือบแคลงสงสัยในใจใด ๆ ...” และในอัล-หะดีษ หมายเลข 44 ภาควิชาความมีศรัทธาในค่อฮียฮฺมุสลิมที่บันทึกโดย อัน-นะวะวี (al-Nawawiy, 1994a : 249) ที่รายงานโดยอบูสุรอยเราะฮฺ ร่อฎีฯ ที่กล่าวว่า ท่านร่อซูล คือลฯ กล่าวว่า “ฉันขอปฏิญาณตนว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใด (ที่เที่ยงแท้) นอกจากอัลลอฮฺ และแท้จริงฉันเป็นร่อซูลของอัลลอฮฺ บ่าวคนใดที่กล่าวคำปฏิญาณทั้งสองโดยไม่มี ความเคลือบแคลงใจใด ๆ อัลลอฮฺก็จะทรงให้เขาได้เข้าสวรรค์”

1.3 จะต้องยอมรับด้วยวาจาและจิตใจต่อผลที่จะติดตามมาจากการกล่าวชะฮาดะตัยนุ ดังที่อัลลอฮฺได้ทรงกล่าวไว้ในอัล-กุรอาน บทอัล-ศอฟฟาต โองการที่ 35-36 ถึงเหตุผลที่อัลลอฮฺทรงลงโทษประชาชาติหนึ่งเพราะการปฏิเสธชะฮาดะฮฺ ที่มีความว่า “เพราะว่าพวกเขาเหล่านั้นเมื่อได้มีการกล่าวแก่พวกเขาว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใด (ที่เที่ยงแท้) นอกจากอัลลอฮฺ พวกเขาก็หยิ่งผยอง...”

1.4 จะต้องเชื่อฟัง และปฏิบัติตามเป้าหมายที่ชะฮาดะตัยนุสั่งใช้ และละเว้นไม่ปฏิบัติตามเป้าหมายที่ชะฮาดะตัยนุสั่งห้าม กล่าวคือการเชื่อฟังและปฏิบัติตามสิ่งที่อัลลอฮฺและร่อซูลของพระองค์ใช้ และละเว้นไม่ปฏิบัติในสิ่งที่อัลลอฮฺและร่อซูลของพระองค์ห้าม เพราะนั่นคือแนวทางของศรัทธาชน ดังที่อัลลอฮฺทรงกล่าวไว้ในอัล-กุรอาน บทอัล-ซุมร์ โองการที่ 54 ที่มีความว่า “และจงผินหน้าไปหาพระเจ้าของพวกท่านและจงนอบน้อมต่อพระองค์เถิด...” และบทลูกมาน โองการที่ 22 ที่มีความว่า “และผู้ใดยอมนอบน้อมใบหน้าของเขาซึ่งอัลลอฮฺ โดยที่เขาเป็นผู้กระทำความดี แน่อนเขาได้ยึดห้วงอันมั่นคงเอาไว้แล้ว และนั่นปลายของกิจการทั้งปวงย่อมกลับไปหาอัลลอฮฺ” และในอัล-หะดีษ หมายเลข 15 ภาควิชาความมีศรัทธาในค่อฮียฮฺอัล-บุคอรี (al-Bukhariy, 1992 : 11) ที่รายงานโดย อนัส อิบนุ มาลิก ร่อฎีฯ ที่กล่าวว่า ท่านร่อซูล คือลฯ กล่าวว่า “คนหนึ่งคนใดในพวกท่านจะยังไม่มีศรัทธาโดยสมบูรณ์จนกว่า ฉันจะเป็นที่รักยิ่งของเขามากกว่าบุพการีของเขา บุตรของเขา และมนุษย์ทั้งมวล”

1.5 จะต้องมิสัจจะต่อการกล่าวชะฮาดะตัยนุ ไม่บิดพลิ้วต่อคำมั่นสัญญาที่เขาได้ทำไว้กับอัลลอฮฺและร่อซูลของพระองค์ด้วยการกล่าวชะฮาดะตัยนุ เพราะนั่นคือลักษณะของผู้ศรัทธาที่แท้จริง ดังที่อัลลอฮฺกล่าวไว้ในอัล-กุรอาน บทอัล-บะกอเราะฮฺ โองการที่ 8-9 ที่มีความว่า “และ

จากหมู่มุฮัมหมัดมีผู้กล่าวว่า เราได้ศรัทธาต่ออัลลอฮ์และวันอาคิเราะฮ์แล้วทั้ง ๆ ที่พวกเขาหาเป็นผู้ศรัทธาไม่ เขาเหล่านั้นต่างหลอกลวงอัลลอฮ์และบรรดาผู้ศรัทธา และพวกเขาหาได้หลอกลวงใครไม่นอกจากตัวของพวกเขาเองเท่านั้น แต่พวกเขาไม่รู้ลึก”

1.6 จะต้องมีคามบริสุทธิ์ใจต่อการกล่าวชะฮาดะตัยนุด้วยการมีเจตนาอันบริสุทธิ์เพื่ออัลลอฮ์ปราศจากมลทินของการตั้งภาคีใด ๆ ต่อพระองค์ ดังที่อัลลอฮ์ทรงกล่าวไว้ในอัล-กุรอาน บทอัล-ซุมัร โองการที่ 3 ที่มีความว่า “พึงทราบเถิดว่า การเคารพภักดีโดยบริสุทธิ์ใจนั้นเป็นของอัลลอฮ์องค์เดียว...” และบทอัล-บัยยินะฮ์ โองการที่ 5 ที่มีความว่า “และพวกเขามีได้ถูกบัญชาให้กระทำอื่นใดนอกจากเพื่อเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์ เป็นผู้มีเจตนาอันบริสุทธิ์ในการภักดีต่อพระองค์ เป็นผู้อยู่ในแนวทางที่เที่ยงตรง”

1.7 จะต้องมีความรักและความปรารถนาดีต่อการกล่าวชะฮาดะตัยนุ และต่อสมาชิกผู้ยึดมั่นในถ้อยคำชะฮาดะตัยนุ รวมทั้งแสดงความไม่พึงพอใจและโกรธเคืองต่อผู้ที่บิดพลิ้วต่อถ้อยคำนั้น เพราะนั่นเป็นลักษณะของผู้ศรัทธา ดังที่อัลลอฮ์ตรัสไว้ในอัล-กุรอาน บทอัล-บะกอเราะฮ์ โองการที่ 165 ที่มีความว่า “และในหมู่มุฮัมหมัดนั้นมีผู้ยึดถือบรรดาภาคีอื่นจากอัลลอฮ์ซึ่งพวกเขารักภาคีเหล่านั้นเช่นเดียวกับรักอัลลอฮ์ แต่บรรดาผู้ศรัทธานั้นเป็นผู้ที่รักอัลลอฮ์มากยิ่งขึ้น...” (al-'Ashqar, 1983a : 230-232)

เมื่อพิจารณาถึงเงื่อนไขของการกล่าวชะฮาดะตัยนุข้างต้น ผู้วิจัยพบว่า การกล่าวชะฮาดะตัยนุ หากเกิดจากจิตใจที่บริสุทธิ์ และยอมรับต่อผลที่ติดตามมา จากการกล่าวชะฮาดะตัยนุถือว่าผู้นั้นคือผู้ศรัทธาที่แท้จริง แต่หากการกล่าวชะฮาดะตัยนุเป็นเพียงแค่การกล่าวเพียงวาจาโดยไม่มีความจริงใจก็ถือว่าผู้นั้นเป็นเพียงมุสลิมแต่ภายนอกไม่มีความศรัทธาภายในจิตใจ และหากผู้ใดที่ไม่ยอมกล่าวชะฮาดะตัยนุทั้ง ๆ ที่มีความสามารถที่จะกล่าวได้ ก็ถือว่าผู้นั้นคือผู้ปฏิเสธทั้งภายนอกและภายในตามมติของปวงปราชญ์มุสลิม ('Al al-Shaykh, n.d. : 115) ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของฟาซาน (Fawzan, 1992 : 64) ที่ได้แบ่งประเภทของมนุษย์ตามลักษณะของผู้ที่กล่าวชะฮาดะตัยนุไว้ 3 ประเภทดังนี้คือ

1. มุสลิมที่แท้จริง ได้แก่ผู้ที่กล่าวชะฮาดะตัยนุโดยรู้ถึงความหมายของคำกล่าวนั้นและปฏิบัติตามผลที่ติดตามมาจากสิทธิและหน้าที่ต่าง ๆ ด้วยการปฏิบัติทางร่างกายและมีความศรัทธายึดมั่นภายในจิตใจโดยมีความบริสุทธิ์ใจปราศจากการตั้งภาคีใด ๆ ต่อพระองค์อัลลอฮ์

2. ผู้สับปลับ ได้แก่ผู้ที่กล่าวชะฮาดะตัยนุและปฏิบัติตามผลที่ติดตามมาจากการกล่าวถ้อยคำนั้นแต่เพียงร่างกายภายนอก โดยไร้ซึ่งความมีศรัทธาเชื่อมั่นภายในจิตใจต่อสิ่งที่กล่าวและปฏิบัตินั้น
3. ผู้ปฏิเสธ ได้แก่ผู้ที่กล่าวชะฮาดะตัยนุด้วยวาจาแต่ปฏิบัติในสิ่งที่สวนทางกับถ้อยคำดังกล่าวด้วยการตั้งภาคีต่ออัลลอฮ์ ถึงแม้ว่าเขาจะกล่าวชะฮาดะตัยนุเป็นหมื่นพันครั้งก็ตาม เพราะสิ่งที่เขาปฏิบัตินั้นได้ทำลายสิ่งที่กล่าวไปแล้วพินาศสิ้น

พรรณษะของนักวิชาการอิสลามข้างต้น ทำให้ทราบว่า การกล่าวชะฮาดะตัยนุถึงแม้จะทำให้ผู้กล่าวนั้น เป็นมุสลิมแต่การรักษาและคงสภาพการเป็นมุสลิมให้คงอยู่ได้ตลอดไปได้นั้น บุคคลผู้นั้นจะต้องรักษาตัจจะต่อถ้อยคำดังกล่าวด้วยการมีศรัทธายึดมั่นภายในจิตใจอย่างแน่วแน่ และปฏิบัติตามผลพวงต่าง ๆ ที่ติดตามมาจากการกล่าวถ้อยคำนั้น โดยเฉพาะการตั้งสิ่งหนึ่งสิ่งใดเป็นภาคีต่ออัลลอฮ์ ถ้ามีเช่นนั้นบุคคลดังกล่าวก็ได้ชื่อว่าเป็นเพียงมุสลิมแต่เพียงภายนอก แต่มีจิตใจเป็นผู้สับปลับ หรืออาจถึงขั้นเป็นผู้ปฏิเสธศรัทธาก็เป็นได้ ดังนั้น เป้าหมายที่สำคัญที่สุดของการกล่าวชะฮาดะตัยนุก็คือ การรักษาสัญญาที่ทำไว้กับอัลลอฮ์และร่อซูลของอัลลอฮ์อย่างเคร่งครัดนอกจากนี้แนวความคิดที่ว่า ผู้ที่กล่าวชะฮาดะตัยนุแล้วจะไม่ตกอยู่ในสภาพของผู้สับปลับหรือผู้ปฏิเสธอย่างเด็ดขาดนั้นจึงเป็นแนวความคิดที่ต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไข ทั้งนี้เพื่อเป็นการปกป้องคุ้มครองมุสลิมมิให้ตกอยู่ในความประมาท เลินเล่อและปฏิบัติในสิ่งที่สวนทางกับคำสอนของศาสนา อีกทั้งเพื่อที่จะให้มุสลิมหันมาตรวจสอบและตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของการกล่าวชะฮาดะตัยนุ โดยรักษาร่างกายและจิตใจของตนให้อยู่ในแนวทางที่ถูกต้อง และดำรงตนอยู่ในสังคมอย่างสมเกียรติและฐานะของการเป็นมุสลิมอย่างสมบูรณ์

2. ความสำคัญของชะฮาดะตัยนุ

ชะฮาดะตัยนุเป็นหลักปฏิบัติประการแรกของหลักปฏิบัติขั้นพื้นฐาน 5 ประการของศาสนาอิสลามที่มีความสำคัญทั้งในเชิงนิติบัญญัติอิสลามประวัติศาสตร์และศาสนบัญญัติ

2.1 ความสำคัญในเชิงนิติบัญญัติอิสลาม

กฎหมายทางนิติบัญญัติอิสลามระบุถึงความสำคัญของชะฮาดะตัยนุ ไว้ว่าผู้ที่กล่าวชะฮาดะตัยนุนั้นเป็นมุสลิม (al-'Ashqar, 1983a : 230) เป็นสมาชิกคนหนึ่งของบรรดาพี่น้อง

มุสลิมเจกเช่นมุสลิมผู้อื่น รวมทั้งได้รับสิทธิและมีหน้าที่อันชอบธรรมและเท่าเทียมกันกับมุสลิมผู้อื่นทุกประการ (al-Tanṭawiy, 1984 : 31-32) นอกจากนี้กฎเกณฑ์ทางนิติบัญญัติอิสลามยังระบุอีกว่า การกล่าวชะฮาดะตัยนุเป็นภาระหน้าที่จำเป็นสำหรับมุสลิมทุกคนที่บรรลุดำเนินการของศาสนภาวะ¹ ที่สามารถที่จะกล่าวถ้อยคำนี้ได้ นั่นจะต้องกล่าวถ้อยคำดังกล่าวอย่างน้อยหนึ่งครั้งในชีวิตโดยมีจิตใจที่แน่วแน่ศรัทธา มิฉะนั้นถือว่าผู้นั้นตั้งใจที่จะเป็นผู้ฝ่าฝืนตลอดชีวิตของเขา และถ้าหากเขาเสียชีวิตไปก็จะตกอยู่ในสภาพของผู้ที่ฝ่าฝืน (Arwaniy, 1991 : 75)

2.2 ความสำคัญในเชิงประวัติศาสตร์

เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ของศาสนาอิสลามในสมัยของท่านนบีมุฮัมมัด คือลหลายเหตุการณ์บ่งชี้ถึงความสำคัญของชะฮาดะตัยนุในเชิงของนิติบัญญัติอิสลามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น โดยมีเหตุการณ์ที่แสดงถึงการยินดีต้อนรับและการตัดสินใจเข้ารับอิสลามของผู้ต้องการเข้ารับอิสลามด้วยการให้ผู้นั้นกล่าวชะฮาดะตัยนุ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

2.2.1 อัล-หะดีษที่บันทึกโดยมุสลิม มาลิก อับูดาวูด และอันนะซาอี ที่มูอาวิยะฮฺ อิบน์ อัล-สุกม อัล-ซุลมิ ได้รายงานไว้ว่า แท้จริงท่านร่อซูล คือลฯ ได้กล่าวกับทาสีนางหนึ่งซึ่งมูอาวิยะฮฺ อิบน์ สุกม กำลังปลดปล่อยนางให้เป็นอิสระด้วยการเสียค่าปรับ โดยการถามนางว่า อัลลอฮฺอยู่ที่ไหน นางตอบว่า พระองค์อยู่บนฟากฟ้า ท่านร่อซูล คือลฯ กล่าวถามอีกว่า ฉันคือใคร นางตอบว่า ท่านคือร่อซูลของอัลลอฮฺ ท่านร่อซูล คือลฯ จึงกล่าวว่า มูอาวิยะฮฺ ท่านจงปลดปล่อยนางให้เป็นอิสระเถิด และอีกอัล-หะดีษหนึ่งที่บันทึกโดยอับูดาวูด และอัน-นะซาอี ที่อิช-ชะรีด อิบน์ สุวัยดฺ อิช-ซัฟิ ได้รายงานไว้ว่า แท้จริงร่อซูลของอัลลอฮฺ คือลฯ ได้กล่าวกับทาสีนางหนึ่งว่า ใครคือพระผู้อภิบาลของเจ้า นางตอบว่า อัลลอฮฺ ท่านร่อซูล คือลฯ ถามต่อว่า แล้วฉันเป็นใคร นางตอบว่า ท่านเป็นร่อซูลของอัลลอฮฺ ท่านร่อซูล คือลฯ จึงกล่าวว่า จงปล่อยนางให้เป็นอิสระเถิด แท้จริงนางเป็นผู้ศรัทธา

2.2.2 มีรายงานถึงประวัติของการเข้ารับอิสลามของอุมัยร ร่อฎีฯ ว่า แท้จริงในขณะที่อุมัยรได้พบและถามท่านร่อซูลของอัลลอฮฺ คือลฯ ว่า : เป็นจริงหรือมุฮัมมัดที่พวกกูร็อยซุลือกันว่า ท่านจะทำให้พวกเราต้องละทิ้งบรรดาพระเจ้าของพวกเรา ท่านจะทำให้สติปัญญาของพวกเราโง่งเงา และท่านจะทำให้พวกเราต้องปฏิเสธต่อบรรพบุรุษของพวกเรา ท่านคือลฯ ตอบว่า ใช่แล้ว แท้จริงฉันเป็นร่อซูลและนบีของอัลลอฮฺ พระองค์ทรงส่งฉันมาเพื่อเผยแผ่ศาสนาของพระองค์ และฉันขอเชิญชวนท่านอุมัยรไปสู่การเคารพภักดีต่ออัลลอฮฺเพียงพระองค์เดียว ท่านอย่าได้ตั้งภาคีและเคารพภักดีสิ่งอื่นใดนอกจากพระองค์ ท่านจงมอบความปรารถนาดีของ

1. การบรรลุดำเนินการของศาสนภาวะ หมายถึง การที่มุสลิมมีสภาพพร้อมถึงเกณฑ์ที่ศาสนากำหนดให้รับภาระหน้าที่ทางศาสนาโดยสมบูรณ์ ผู้ชายจะเริ่มตั้งแต่การฟันเปือกและผู้หญิงเริ่มตั้งแต่มีประจำเดือน

ท่านด้วยการเชื่อฟังพระองค์ หลังจากนั้นท่านร่อซูล คือลฯ ก็อ่านอัล-กุรอานให้อุบัยกรฟัง ท่านอุบัยกรจึงเข้ารับอิสลาม และสิ่งที่ท่านร่อซูล คือลฯ เรียกร้องเชิญชวนอุบัยกรที่กล่าวข้างต้นก็คือ ชะฮาดะตัยนุ์นัอง (Yasin, 1982 : 160-161)

2.2.3 มีรายงานถึงประวัติการเข้ารับอิสลามของคอลิด บิน สะอีด ร่อฎีฯ ว่า : ครั้งหนึ่งคอลิดได้พบกับท่านร่อซูล คือลฯ และกล่าวว่า : โอ้ร่อซูลของอัลลอฮฺ มุฮัมมัดเอ๋ย ท่านกำลังเชิญชวนอะไรหรือ ท่านคือลฯ กล่าวตอบว่า : ฉันกำลังเชิญชวนไปสู่การเคารพภักดีอัลลอฮฺเพียงพระองค์เดียว ไม่ตั้งภาคีใด ๆ ต่อพระองค์ และแนแท้มุฮัมมัดเป็นร่อซูลของพระองค์ ดังนั้นขอให้ท่านจงเลิกการเคารพภักดีก้อนหินที่ไม่ให้คุณให้โทษใด ๆ และมันก็ไม่รู้ว่าใครบูชากราบไหว้ คอลิดจึงกล่าวว่า : แท้จริงฉันขอปฏิญาณตนว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใด (ที่เที่ยงแท้) นอกจากอัลลอฮฺ และท่านเป็นร่อซูลของอัลลอฮฺ เหตุการณ์การเข้ารับอิสลามของคอลิด ร่อฎีฯ สร้างความปิติยินดีต่อท่านร่อซูล คือลฯ เป็นอย่างยิ่ง (Yasin, 1982 : 162)

2.2.4 อุบัยกร อัล-นอฟีรี ร่อฎีฯ ได้เล่าถึงการเข้ารับอิสลามของท่านว่า : ฉันมีชีวิตอยู่ในช่วงเริ่มต้นของการเผยแผ่อิสลาม ซึ่งในขณะนั้นมีผู้เข้ารับอิสลามก่อนฉันเพียง 13 คน และฉันเป็นคนี่ 14 มีอยู่ครั้งหนึ่งฉันได้ไปหาท่านร่อซูล คือลฯ และกล่าวว่า : ขอความสันติสุขจงประสบแด่ร่อซูลของอัลลอฮฺ ฉันขอปฏิญาณตนว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใด (ที่เที่ยงแท้) นอกจากอัลลอฮฺ และมุฮัมมัดเป็นร่อซูลของอัลลอฮฺ ทันใดนั้นฉันก็เห็นสีหน้าแห่งความปลื้มปิติของท่าน แล้วท่านก็กล่าวกับฉันว่า : เจ้าจงกลับไปยังกลุ่มชนของเจ้า แล้วจงแจ้งข่าวให้พวกเขาทราบตามนี้ฉันจะว่าฉันจะมีคำสั่งเพิ่มเติม ฉันจึงกล่าวว่า : ฉันสาบานต่อผู้ที่ส่งท่านมาด้วยความสัจจะว่า ฉันจะกลับไปกำชับกลุ่มชนของฉันถึงสิ่งที่ท่านแจ้งให้ฉันทราบให้ได้ หลังจากนั้นฉันก็ตรงไปที่มัสยิดแห่งหนึ่งแล้วประกาศด้วยเสียงอันกึกก้องว่า : ฉันขอปฏิญาณตนว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใด (ที่เที่ยงแท้) นอกจากอัลลอฮฺ และแท้จริงมุฮัมมัดเป็นร่อซูลของอัลลอฮฺ ซึ่งต่อมากลุ่มชนของฉันก็เข้าร่วมทำร้ายฉันจนได้รับบาดเจ็บสาหัส (Yasin, 1982 : 163-164)

2.3 ความสำคัญในเชิงศาสนบัญญัติ

ชะฮาดะตัยนุ์เป็นถ้อยคำที่มีความสำคัญในฐานะที่เป็นถ้อยคำอันประเสริฐ ซึ่งความประเสริฐของถ้อยคำนี้มีมากมาย ผู้ใดที่กล่าวถ้อยคำนั้นด้วยความจริงใจ อัลลอฮฺก็จะให้เขาได้เข้าสวนสวรรค์ของพระองค์ และผู้ใดที่กล่าวถ้อยคำดังกล่าวด้วยความมุสา อัลลอฮฺก็จะทรงคิดบัญชีกับเขา ถ้อยคำดังกล่าวเป็นถ้อยคำสั้น ๆ ไม่ก็พยางค์ง่ายคายที่จะกล่าวแต่หนักแน่นไปด้วยน้ำหนัก ณ ตราย้งของอัลลอฮฺในวันอากิเราะฮฺ เฟาซาน (Fawzan, 1992 : 58-59) กล่าวว่า

มีรายงานจาก อิบน์ อิบบาน และฮาгим จากอบีสะอิด อัล-คุดรี รอฎีฯ ว่า : ท่าน ร่อซูล คือลฯ กล่าวว่า : ท่านนบีมุซา อะลัยฮฺสฯ กล่าวว่า : โอ้พระผู้อภิบาลของฉัน ได้โปรดทรงสอนฉันสักสิ่งหนึ่งที่จะทำให้ฉันรำลึกถึงพระองค์ และทำให้ฉัน เจริญชวนสิ่งนั้นไปสู่พระองค์เสมอ อัลลอฮฺทรงตอบว่า : โอ้มุซาเอ๋ย เจ้าจงกล่าวว่า ไม่มีพระเจ้านอกจากอัลลอฮฺ นบีมุซา อะลัยฮฺสฯ จึงกล่าวว่า : ป่าวของพระองค์ทุกคนจะกล่าวถ้อยคำนี้ อัลลอฮฺกล่าวว่า : หากนำท้องฟ้าและสิ่งถูกสร้างทั้งหมดที่อยู่ในชั้นฟ้าทั้งเจ็ดนอกจากข้าวอยู่บนตราซึ่งข้างหนึ่งแล้วนำ คำว่า ลาอิลาฮะอิลลัลลอฮฺ (ไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่เที่ยงแท้ นอกจากอัลลอฮฺ) มาไว้บนตราซึ่งอีกข้างหนึ่ง ตราซึ่งจะเอนน้ำหนักไปทางฝั่งของคำว่า ลาอิลาฮะอิลลัลลอฮฺ

การกล่าวชะฮาดะตัยนฺ ลาอิลาฮะอิลลัลลอฮฺ มุฮัมมัดร่อซูลุลลอฮฺ เป็นหลักการที่ยิ่งใหญ่และสำคัญยิ่งของศาสนาอิสลาม เป็นรากฐานของศาสนาอิสลามซึ่งการปฏิบัติศาสนกิจทั้งหมดในอิสลามไม่ว่าจะเป็นการละหมาด หรืออะไรก็ตามจะไม่ถูกต้องสมบูรณ์หากปราศจากพื้นฐานของการกล่าวชะฮาดะตัยนฺ (al-Hajjiy, 1989 : 75)

ศาสนาอิสลามดำรงอยู่ไม่ได้ถ้าขาด หลักการขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น หลักอิสลาม หรือหลักอิมาน และแน่นอนหลักอิสลามทั้งห้าประการที่มีหลักการกล่าวชะฮาดะตัยนฺ เป็นพื้นฐานนั้นก็จะไม่สามารถดำรงอยู่ได้เช่นกัน หากขาดซึ่งหลักประการแรก คือ การกล่าวชะฮาดะตัยนฺ หากเปรียบเทียบชะฮาดะตัยนฺกับศาสนาอิสลามทั้งหมด คงเปรียบได้กับวิญญาณที่สถิตย์อยู่ใน ร่างกาย อุปมาอุปไมยต่าง ๆ ของร่างกายจะปราศจากชีวิตหากไร้ซึ่งวิญญาณ อุปมาเปรียบดั่งชะฮาดะตัยนฺที่แทรกซึมอยู่ทุกอณูของศาสนาอิสลาม การปฏิบัติศาสนกิจของอิสลามจะไร้ซึ่งชีวิตและขาดซึ่งน้ำหนักแห่งความดี ณ ที่อัลลอฮฺหากมันมิได้เกิดจากพื้นฐานของชะฮาดะตัยนฺ เมื่อเป็นเช่นนี้การงานทั้งหมดของผู้ปฏิเสธศรัทธาในอิสลามจึงไม่มีคุณค่าใด ๆ ณ ที่อัลลอฮฺ แม้พวกเขาจะประกอบคุณงามความดีมากมายใดก็ตาม ทั้งนี้เพราะการงานของพวกเขาปราศจากวิญญาณนั่นเอง ดังที่อัลลอฮฺทรงตรัสไว้ในอัล-กุรอาน บทอัล-ฟุรกอน โองการที่ 23 ที่มีความว่า “พวกเขา (บรรดาผู้ปฏิเสธ) ได้เสนอผลงานต่าง ๆ ของพวกเขาต่อเรา (อัลลอฮฺ) แล้วเราได้ทำให้การงานของพวกเขาเป็นเช่นฝุ่นละอองที่ปลิวว่อน” และแม้แต่มุสลิมเองหากประกอบคุณงามความดีโดยไร้ซึ่งจิตวิญญาณของชะฮาดะตัยนฺ การงานของเขาที่จะได้รับการปฏิเสธ (Hawwa, 1988 : 28) ดังมีปรากฏใน อัล-หะดีษ หมายเลข 1 ภาคการประทานอัล-วะฮยฺ ที่บันทึกโดย

อัล-บุคคอรีย์ (al-Bukhariy, 1992 : 3) ที่ท่าน ร่อซูล ศ็อลฯ กล่าวว่า : “แท้จริงการทำงานทั้งหลายนั้น
ขึ้นอยู่กับเจตนา...”

เฟาซาน (Fawzan, 1988 : 56-58) ได้กล่าวถึงความสำคัญของชะฮาดะตัยนุไว้ว่า

แท้จริงชะฮาดะตัยนุเป็นถ้อยคำที่บรรดามุสลิมกล่าวกันในขณะปฏิบัติศาสนกิจ
อยู่เสมอทั้งในเวลาอะซาน (การประกาศเข้าเวลาละหมาด) อิกอมะฮฺ (การ
ประกาศเมื่อพร้อมที่จะละหมาด) คุฏบะฮฺ (การแสดงเทศนาธรรม) เป็นต้น
และยังถูกกล่าวในวงสนทนาของพวกเขา ถ้อยคำนี้เป็นถ้อยคำที่เป็นที่ดำรง
อยู่ของชั้นฟ้าและผืนแผ่นดิน ทุกสรรพสิ่งถูกบังเกิดเพื่อถ้อยคำดังกล่าว ด้วย
ถ้อยคำนั้นอัลลอฮฺจึงได้ทรงส่งร่อซูลของพระองค์ ทรงประทานคัมภีร์ของ
พระองค์ และทรงกำหนดบทบัญญัติของพระองค์ ด้วยถ้อยคำดังกล่าวการ
ตัดสินความดี ความชั่วในวันแห่งการตัดสินและการพำนักอยู่ในนรกก็จะ
บังเกิดขึ้น ด้วยถ้อยคำดังกล่าวทำให้สามารถแยกแยะบรรดาผู้ศรัทธาออกจาก
บรรดาผู้ปฏิเสธ ถ้อยคำดังกล่าวเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้าง การตอบแทน และ
การลงโทษ ถ้อยคำดังกล่าวเป็นสัจวิที่แท้ทำให้ทุกสรรพสิ่งบังเกิดขึ้น เป็นจุดมุ่ง
หมายของทุกสิ่ง เป็นดั่งรากฐานของศาสนา เป็นถ้อยคำที่ส่งผลให้มนุษย์มี
ความเสียสละและการพลีชีพ ถ้อยคำดังกล่าวเป็นภาระหน้าที่ที่ปวงบ่าวพึงมีต่อ
อัลลอฮฺ เป็นวณะแห่งศาสนาอิสลาม เป็นกุญแจไขไปสู่คลังแห่งสันติภาพ
เป็นสิ่งที่ทุกคนต้องถูกสอบสวนถึงมัน แท้ทั้งสองข้างของปวงบ่าวจะยังคงอยู่
ต่อหน้าพระหัตถ์ของอัลลอฮฺจนกว่าเขาจะตอบคำถามสองข้อ คือท่านเคารพ
สักการะอะไร และท่านตอบรับร่อซูลของอัลลอฮฺอย่างไร คำตอบแรกเป็นการ
พิสูจน์ถึงการกล่าว ลาอิลาฮะอิลลัลลอฮฺ ว่า ท่านรู้ถึงความหมาย ยอมรับ และ
ปฏิบัติตามพันธะสัญญาที่มีต่อถ้อยคำนั้นอย่างไร ส่วนคำตอบที่สองเป็นการ
พิสูจน์ถึงการกล่าว มุฮัมมัดร่อซูลุลลอฮฺ ว่า ท่านรู้จัก ยอมรับ และเชื่อฟังปฏิบัติ
ตามพันธะสัญญาที่มีต่อถ้อยคำนั้นหรือไม่อย่างไร

ผลที่ติดตามมาจากการกล่าวชะฮาดะตัยน์

ผู้ที่กล่าวชะฮาดะตัยน์ที่เกิดจากความบริสุทธิ์ใจต่ออัลลอฮ์และร่อซูลของพระองค์อย่างแท้จริงนั้นมีผลทำให้ผู้นั้นมีศรัทธายึดมั่นภายในจิตใจอย่างแน่วแน่ต่ออัลลอฮ์ และร่อซูลของพระองค์ ปฏิเสธพระเจ้าและศาสดาจอมปลอมทั้งหลาย รวมทั้งจัดแนวความเชื่อที่สวนทางกับอิสลามให้ออกไปจากจิตใจ ไม่ตั้งภาคีใด ๆ ต่ออัลลอฮ์มีผลทำให้จิตใจของผู้นั้นสะอาด บริสุทธิ์ยอมรับและนอบน้อมอย่างสิ้นเชิง โดยปราศจากความเคลือบแคลงสงสัยใด ๆ ต่อทบบัญญัติที่พระองค์ทรงประทานลงมาผ่านร่อซูลของพระองค์ และเมื่อจิตใจของเขาเป็นเช่นนี้ แสดงว่าจิตใจของเขาได้รับแสงสว่างแห่งทางนำของอัลลอฮ์ และผู้ใดที่ได้รับทางนำจากอัลลอฮ์ ผู้นั้นก็จะไม่หลงทาง และไม่ตกอยู่ภายใต้การชักนำของมารร้ายที่คอยชักจูงมนุษย์ให้หันเหออกจากแนวทางที่ถูกต้อง

ผลของการกล่าวชะฮาดะตัยน์ ที่เกิดจากความเข้าใจถึงความหมายที่แท้จริงของมัน โดยแปรผลแห่งความเข้าใจนั้นเป็นการปฏิบัติมันจะทำให้การกล่าวชะฮาดะตัยน์ของผู้นั้นบรรลุสู่เป้าหมายและได้รับผลโดยสมบูรณ์ ดังการเปรียบเทียบที่ว่า การเอ่ยแล้วเอ่ยเล่าถึงคำว่าอาหาร ย่อมไม่สามารถบำบัดความหิวได้ การเอ่ยถึงใบสั่งยาที่ย่อมไม่สามารถบำบัดโรคได้ฉันใด การกล่าวชะฮาดะตัยน์ โดยไม่เข้าใจความหมายก็ย่อมไม่อาจเกิดผลตามที่ต้องการฉันนั้น การเปลี่ยนแปลงทางด้านความคิดและชีวิตจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมนุษย์รู้ความหมายที่แท้จริงและสมบูรณ์ของประโยคนี้เห็นความสำคัญ มอบศรัทธาที่แท้จริง ยอมรับ และทำตามทั้งวาจาและจิตใจซึ่งถ้าเป็นไปไม่ได้ตามนี้แล้วการกล่าวคำปฏิญาณก็ย่อมไม่มีผลอันสมบูรณ์

การกล่าวชะฮาดะตัยน์ โดยรู้ความหมายที่แท้จริงของถ้อยคำดังกล่าวนั้นจะส่งผลทำให้บุคคลนั้นมีความคิดและสติปัญญาที่กว้างขวางและมองการณ์ไกล ไม่จำกัดอยู่ในวงแคบ เฉพาะจุดใดจุดหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ทั้งนี้ เป็นเพราะผู้นั้นได้รับทางนำจากอัลลอฮ์ และการชี้นำจากร่อซูลของพระองค์ถึงความยิ่งใหญ่ของอัลลอฮ์ และความยิ่งใหญ่ของจักรวาลที่พระองค์ทรงสร้างทำให้มนุษย์ได้ใช้สติปัญญาและความคิดของตนอย่างไร้ขีดจำกัดในการพิจารณาถึงความยิ่งใหญ่ไพศาลที่อยู่รอบ ๆ ตัวบุคคลนั้น จึงทำให้ผู้นั้นมีความคิดและวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล รู้จักไตร่ตรองในการใช้เหตุผลและทางนำที่เขาได้รับในการดำเนินชีวิตและการเผชิญกับปัญหามาประการได้อย่างรอบคอบและรัดกุม

ผลของความเข้าใจในความหมายที่แท้จริงของชะฮาดะตัยน์ทำให้บุคคลนั้นเกิดความภาคภูมิใจในการเป็นมนุษย์ในฐานะบ่าวของอัลลอฮ์ที่ได้รับเกียรติและได้รับการยกย่องจาก

อัลลอฮ์ ซึ่งความภาคภูมิใจนี้ผลักดันให้บุคคลนั้นไม่ถูกรอบงาจากสิ่งอื่นที่สวนทางกับคำสั่งใช้และคำสั่งห้ามของอัลลอฮ์ และร่อซูลของพระองค์ เป็นอิสระจากพันธนาการของอำนาจและอิทธิพลที่มีได้มาจากอัลลอฮ์และร่อซูลของพระองค์

การเข้าใจความหมายที่แท้จริงของชะฮาดะตัยนุทำให้บุคคลนั้นรู้จักถ่อมตน มีความสุภาพอ่อนโยน ไม่หลงตนเอง โอ้อวด บ้าอำนาจ สั่งสมแต่บารมีและวัตถุ เพราะบุคคลนั้นตระหนักอยู่เสมอว่า ลากษศรรเสรีญเป็นเพียงความโปรดปรานเพียงชั่วคราว ที่ได้รับมาจากอัลลอฮ์ ซึ่งพระองค์จะทรงเรียกคืนเอาไปเช่นเดียวกับที่พระองค์ทรงเคยประทานให้เมื่อใดก็ได้ นอกจากนี้ยังทำให้บุคคลนั้นเพียรบำเพ็ญแต่การปฏิบัติความดีเป็นนิจสิน ประพฤติตนอยู่ในครรลองของศาสนา ดำเนินชีวิตอย่างมีสติ ตรวจสอบข้อดีข้อเสียของตนเองอยู่เสมอ ทั้งนี้เพราะบุคคลนั้นตระหนักและรำลึกอยู่เสมอว่าเขากำลังปฏิบัติตามพันธะสัญญาที่ทำไว้กับอัลลอฮ์และร่อซูลของพระองค์

ผลของการรักษาสัญญากับอัลลอฮ์และร่อซูลของพระองค์จากการกล่าวชะฮาดะตัยนุ จะทำให้บุคคลนั้นมีความไว้วางใจต่ออัลลอฮ์ด้วยการมุ่งมั่นในการทำงานและมอบหมายความสำเร็จของการงานนั้นต่ออัลลอฮ์ และก่อให้เกิดความพึงพอใจในทุกสถานการณ์ที่มาประสบกับเขา เพราะถื่อนั้นคือ ความโปรดปรานที่อัลลอฮ์ทรงจัดสรรให้เขาอย่างยุติธรรมที่สุด ความผิดหวังและความเศร้าโศกเสียใจไม่อาจเกิดขึ้นภายในจิตใจของเขาได้ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งนี้เพราะเขามีความรู้ลึกถึงไอรุ่นที่อัลลอฮ์ทรงส่งผ่านเข้าไปแทรกภายในจิตใจของเขาอย่างเปี่ยมล้นจนยากที่จะทำให้เขาท้อแท้ต่ออุปสรรคที่ขวางหน้า

ผู้ที่เข้าใจในชะฮาดะตัยนุจะมีจิตใจที่เข้มแข็งอดทน มีความเด็ดขาดในการตัดสินใจ และมีความมานะพยายามในการประกอบกิจการงานต่าง ๆ ทั้งนี้ เป็นเพราะบุคคลนั้นมีความมั่นใจและมอบความไว้วางใจต่ออัลลอฮ์ มีแบบอย่างแห่งความเข้มแข็งอดทนจากบรรดานบีและร่อซูลของอัลลอฮ์ ทำให้จิตใจของผู้นั้นมีความแข็งแกร่งตั้งขุนเขาแม้จะได้รับความยากลำบากปานใดก็ไม่อาจล้มเลิกจิตใจอันแน่วแน่ของเขาได้ส่งผลทำให้จิตใจของบุคคลนั้นได้รับการพัฒนาสูงขึ้น เพราะจิตใจของเขาได้รับการชักฟอกให้สะอาดบริสุทธิ์ ปราศจากมลทินแห่งความคิดและการกระทำที่ไม่ถูกต้อง จิตใจของเขาจะไม่ตกเป็นทาสของอารมณ์ และส่งผลต่อเนื้อใจให้วิถีการดำเนินชีวิตของเขาเป็นไปอย่างเรียบง่าย รักความสงบ รักความสันโดษ ไม่แก่งแย่งชิงดีชิงเด่นผู้อื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งการสนองตัณหาทางอารมณ์ของตนเองโดยไม่สนใจโยคีต่อผู้อื่นซึ่งรูปแบบการดำเนินชีวิตดังกล่าวจะนำมาซึ่งความสงบสุขของสังคมส่วนรวมในที่สุด

ผู้ที่เข้าใจในชะฮาดะตัยน์จะมีเป้าหมายในการดำเนินชีวิตอยู่ในโลกนี้ ไม่ปล่อยตนเองไปกับสิ่งที่เป็นการสวนทางต่อเป้าหมายการดำเนินชีวิตของเขา ทำให้ชีวิตของเขามีคุณค่า และมีคุณประโยชน์ต่อทั้งตนเองและสังคมโดยรวม (อบุล อะอลา เมาคูดี, มปป : 178-189)

การมีความเข้าใจและมีศรัทธาที่เกิดจากการกล่าวชะฮาดะตัยน์ จะส่งผลทำให้ผู้นั้นไม่ประพฤตินในสิ่งที่สวนทางกับคำสอนของอิสลาม โดยเฉพาะการตั้งภาคีต่ออัลลอฮ์ (ชirik)¹ ด้วยการนำสิ่งหนึ่งสิ่งใดมาเสมอเหมือนหรือเทียบเคียงพระองค์ และการทำอุตริกรรม (บิโคฮะฮ์)² ที่ไม่มีแบบฉบับมาจากบรรดانبีและร่อซูลของพระองค์

1. ชirik หมายถึงการตั้งภาคีต่ออัลลอฮ์ ด้วยการนำสิ่งหนึ่งสิ่งใดมาเสมอเหมือนหรือเทียบเคียงพระองค์ ไม่ว่าจะด้วยกาย วาจา หรือใจก็ตาม

2. บิโคฮะฮ์ หมายถึง การประกอบอุตริกรรมในศาสนา ด้วยการประกอบศาสนกิจประการหนึ่งประการใด โดยไม่มีแบบฉบับ หรือการรับรองจากร่อซูลของอัลลอฮ์